

Ένα περιοδικό κριτικής για το βιβλίο, τον πολιτισμό και την πολιτική ξεκινά τον Ιανουάριο στο διαδίκτυο

Το πρώτο τεύχος του Marginalia, με αφιέρωμα στον ολοκληρωτισμό, και μαζί του το σάιτ του περιοδικού, παρουσιάζεται σήμερα Δευτέρα, 29 Ιανουαρίου, στις 7 μ.μ. Στην Αθήνα, θα βρεθούμε στο Match Point (Αινιάνος 1, στην πλατεία Βικτωρίας) και στη Θεσσαλονίκη, στο βιβλιοπωλείο «Ακυβέρνητες Πολιτείες» (Αλ. Σβώλου 28).

Μέσα στον Ιανουάριο του 2018 θα κυκλοφορήσει στο διαδίκτυο το πρώτο τεύχος του Marginalia -ενός μηνιαίου περιοδικού κριτικής για το βιβλίο, τον πολιτισμό και την πολιτική. Στη συντακτική ομάδα του Marginalia συμμετέχουν άνθρωποι που γνωρίζουν τον χώρο του βιβλίου ως αναγνώστες/τριες και έχουν εργαστεί ή εργάζονται στην παραγωγή του - είναι δηλαδή συγγραφείς ή συντελεστές εκδοτικών εγχειρημάτων, μεταφραστές/τριες, επιμελητές/τριες και διορθωτές/τριες.

Στο Marginalia γράφουμε και συζητάμε στο περιθώριο των βιβλίων. Προτείνουμε και αντιπροτείνουμε ελληνικές και ξενόγλωσσες εκδόσεις, ανακαλύπτουμε στα ράφια της βιβλιοθήκης μας παλιότερους τίτλους, παρακολουθούμε τις νέες κυκλοφορίες χωρίς να ακολουθούμε πάντα τους γρήγορους ρυθμούς της εκδοτικής παραγωγής. Μας ενδιαφέρει ο διάλογος που ξεφεύγει από τα -συχνά ασφυκτικά- ακαδημαϊκά όρια: είμαστε μέρος της συζήτησης γύρω από τα πολιτικά διακυβεύματα της εποχής μας και του πυκνού ιστορικού χρόνου της. Ταυτόχρονα, δημοσιεύουμε διηγήματα και στίχους νέων δημιουργών: χωρίς αυτά, οι στήλες του περιοδικού θα ήταν φτωχότερες.

Η ύλη του Marginalia δεν εξαντλείται στο βιβλίο: καλύπτει ένα ευρύ πεδίο, από την εγχώρια και τη διεθνή πολιτική και την οικονομία ως τον κινηματογράφο και το θέατρο, από την ιστορία και την πολιτική θεωρία ως τη μουσική και την ψυχανάλυση, από τα ψηφιακά προϊόντα, τη φωτογραφία, το κόμικ, το σκίτσο και τις εικαστικές τέχνες ως τη φυσική και τα μαθηματικά.

Το νέο εγχείρημα ξεκινά με μια διαπίστωση: μέσα σε δέκα χρόνια -με την έκλειψη δηλαδή

των σημαντικότερων κριτικών εντύπων της Μεταπολίτευσης, το τέλος των μακροβιότερων ερευνητικών δημοσιογραφικών ομάδων και τις σαρωτικές ανακατατάξεις στον Τύπο και τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ-, η κριτική σκέψη έχασε πολύτιμο έδαφος. Την ίδια στιγμή, η πολιτική μεγάλων επιχειρηματιών στον εκδοτικό χώρο, πολιτιστικών ενθέτων και επιθεωρήσεων για το βιβλίο έχει δημιουργήσει ένα ασφυκτικό κλίμα, με αποτελέσματα που δεν μπορούν να αγνοηθούν: από τις κακές συνθήκες εργασίας στο χώρο του βιβλίου ως την υπερεκπροσώπηση των μεγάλων οίκων στα ευπώλητα· από την υποχώρηση του κριτικού δοκιμίου ως την πρωτοδοτική της εύπεπτης λογοτεχνίας· από την ιδιαίτερη προβολή του μετα-αναθεωρητικού ιστοριογραφικού ρεύματος ως την προώθηση εγχειριδίων με «οδηγίες ζωής». Οι τάσεις αυτές δεν θα αντιμετωπιστούν εύκολα: και γιατί πηγαίνουν πίσω στο χρόνο, και γιατί οι εξελίξεις της διετίας 2015-2017 προκάλεσαν μια σοβαρή αποδιοργάνωση, πολιτική και ιδεολογική. Βιώνουμε μια ολική επαναφορά του συντηρητισμού και η επαναφορά αυτή αντιστοιχεί σε έναν νέο γύρο απαξίωσης της κριτικής σκέψης. Το κλίμα αυτό επιδρά, προφανώς, στην κίνηση των ιδεών, άρα και του βιβλίου - όσο κατ' αναλογία είχε επιδράσει το κλίμα ευφορίας της περιόδου 2012-2014.

Ευτυχώς υπάρχει και η άλλη όψη - κι η όψη αυτή είναι πραγματικά ελπιδοφόρα. Μέσα στην τελευταία διετία, εκδοτικά και διαδικτυακά εγχειρήματα, νέα και παλιότερα, επιμένουν πως κάτι κινείται. Εκατοντάδες άνθρωποι επινοούν και συνεχίζουν να παράγουν μέσα και έξω από το Πανεπιστήμιο. Οι εκδοτικοί οίκοι που ανήκουν στον κριτικό χώρο προσπαθούν να συμπορευτούν -και η συμπόρευσή τους βρίσκει, ευτυχώς, σημαντική ανταπόκριση. Η σπουδαία εκδοτική παραγωγή με αφορμή τα εκατό χρόνια από τη Ρωσική Επανάσταση δείχνει πως η κληρονομιά των επαναστάσεων του εικοστού αιώνα δεσμεύει και συνεγείρει ακόμα: πως η αγωνία για τη στρατηγική δεν έχει εκλείψει. Εκτός από τα συνέδρια που χορηγούν πιστοποιητικά παρακολούθησης, υπάρχουν επίσης κοινότητες που συζητούν για τα πάντα: από την πολιτική για την υγεία στην Ευρώπη ως τις πολιτικές εξελίξεις στην Κίνα· από τον σύγχρονο φεμινισμό και την κατάργηση του τρομονόμου ως τη σημασία των επαναστάσεων του εικοστού για τον 21ο αιώνα· από την αυτονομία και τα κοινά αγαθά ως τη διδασκαλία της λογοτεχνίας στην εκπαίδευση ή τους πολιτιστικούς ψυχρούς πολέμους, παλιότερους και σημερινούς. Παλιά και καινούρια στέκια γίνονται τόποι όπου μπερδεύονται γενιές και ιδεολογικά ρεύματα, πολιτικά σύνορα πολλών ετών ρευστοποιούνται, απόπειρες πολιτικής ανασύνθεσης διαδέχονται η μια την άλλη. Η δε διεθνής συγκυρία δίνει λαβές για κάθε είδους επανεκκίνηση.

Αυτής της συγκυρίας παιδί είναι το Marginalia: ένα μηνιαίο περιοδικό στο οποίο συνεργάζονται άνθρωποι που ζουν στην Ελλάδα και το εξωτερικό, κρατώντας τη διεθνή και διεθνιστική οπτική, και σε συντονισμό με όμορα εγχειρήματα, εγχώρια και διεθνή. Μια

καινούρια προσπάθεια με μια (καθόλου περιθωριακή) φιλοδοξία: να συμβάλει στην υπονόμηση της γενικής απαισιοδοξίας και της εργαλειακής σκέψης. Στην επιστροφή, δηλαδή, της ριζικής κριτικής.

Στα πρώτα τεύχη γράφουν οι:

Κλεονίκη Αλεξοπούλου, Δήμητρα Αλιφιεράκη, Νίκος Βασιλόπουλος, Αντώνης Γαζάκης, Κρίτων Ηλιόπουλος, Ηλίας Ιωακείμογλου, Δημήτρης Ιωάννου, Γιώργος Καλαμπόκας, Άννα Καρακατσούλη, Δανάη Καρυδάκη, Τόνια Κατερίνη, Νίκος Κατσιαούνης, Απόστολος Καψάλης, Θωμάς Κοροβίνης, Βαγγέλης Κουμαριανός, Γιάννης Κουζής, Νίκος Κουραχάνης, Μπάμπης Κουρουνδής, Δημήτρης Κουσουρής, Θανάσης Λάγιος, Δέσποινα Λαλάκη, Χρήστος Λάσκος, Βάσια Λέκκα, Χρίστος Μάης, Στέργιος Μήτας, Στρατής Μπουρνάζος, Αντώνης Νταβανέλος, Μαρία Οικονόμου, Κώστας Παλούκης, Νένη Πανουργιά, Έλσα Παπαγεωργίου, Δημοσθένης Παπαδάτος-Αναγνωστόπουλος, Βασίλης Παπαστεργίου, Δέσποινα Παρασκευά-Βελουδογιάννη, Φιλήμονας Πατσάκης, Κώστας Περούλης, Πηνελόπη Πετσίνη, Σωτήρης Ρούσσος, Κατερίνα Σεργίδου, Γιάννης Σκαλιδάκης, Γιάννης Σταθάτος, Πέτρος Σταύρου, Πάνος Τσερόλας, Βάλια Τσιριγώτη, Μαρία Χάλκου, Στέλιος Χρονόπουλος, Γιώργος Χουλιάρας

Μιλούν οι:

Enzo Traverso, Ισίδωρος Ζουργός, Στέφανος Ροζάνης